

KNELPUNTENANALYSE ABCOUDE
ONDERBOUWING VERORDENING ogv
WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Opdrachtgever: Milieudienst Noord-West Utrecht
Contactpersoon: de heer J. Pronk

Documentnummer: 20090416/C01/RK
Datum: 22 juni 2009
Auteurs: de heer R. Keetels

Handtekening:

Projectleider: de heer C. den Hertog

Handtekening:

De Roever Milieuadviesing
Postbus 64
5480 AB SCHIJNDEL
T 073-5941011
F 073-5941120
E deroever@deroever.nl
I www.deroever.nl

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
2. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	6
2.1. Relatie met ruimtelijke ordeningsplannen	6
2.2. Verschillende beoordelingen.....	6
2.3. Af te wegen normstellingen	6
2.4. Geurgevoelig object.....	6
2.5. Bebouwde kom	7
3. KNELPUNTENANALYSE VASTE AFSTANDEN	8
3.1. Quickscan.....	8
3.2. Detailonderzoek	8
3.3. Aanpassen wettelijk aan te houden afstanden	8
3.4. Monumenten en karakteristieke gebouwen	8
4. CONCLUSIE	10

1. INLEIDING

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderijen die van toepassing was voor landbouwontwikkelings-, verwevings- en extensiveringsgebieden met het primaat natuur en de drie 'stankrichtlijnen' die van toepassing waren voor de rest van Nederland. De bedoelde stankrichtlijnen zijn: de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996, de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en het Cumulatierapport.

In de Wet geurhinder en veehouderij staan standaard (landelijke) normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). Voor dieren waarvan de geuremissie niet bekend is, kan geen geurbelasting worden berekend en schrijft de wet minimaal aan te houden afstanden voor.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om de wettelijke geurnormen of de wettelijk aan te houden afstanden voor bepaalde gebieden aan te passen. In een gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat andere waarden of andere afstanden gelden dan in de Wgv zijn opgenomen. Het vaststellen van een geurverordening moet worden onderbouwd (in een knelpuntenanalyse). Het afwijken van standaardnormen en afstandseisen mag alleen gebeuren binnen een bepaalde, in de wet beschreven, bandbreedte. Bij het vaststellen van een verordening moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan, die zijn genoemd in artikel 8 van deze wet.

In deze knelpuntenanalyse beperken wij ons tot de vaste afstanden. In de gemeente Abcoude is het aantal veehouderijen met dieren waarvoor geuremissiefactoren bestaan erg gering. Uitbreiding binnen de wettelijke normen blijft voor de intensieve veehouderij mogelijk, maar het ruimtelijke beleid, dat gericht is op duurzame melkveehouderijbedrijven, biedt geen gronden om hiervoor een hogere geurbelastingsnorm op te nemen in het lokale beleid.

2. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

2.1. Relatie met ruimtelijke ordeningsplannen

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen mogelijk worden gemaakt zonder dat veehouderijen in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden belemmerd. De veehouderijen zouden zelfs meer mogelijkheden voor ontwikkeling kunnen krijgen. Dit kan worden gerealiseerd door middels een gemeentelijke verordening een kortere afstand vast te stellen. Op die manier kan de woningbouw op dezelfde afstand of zelfs dichter bij veehouderijen plaats vinden.

2.2. Verschillende beoordelingen

De Wgv maakt onderscheid in dieren met geuremissiefactoren en dieren zonder geuremissiefactoren. De geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren waarvoor een geuremissiefactor is opgenomen in de Rgv mag de geurbelasting op een 'geurgevoelig object' een bepaalde waarde niet overschrijden en gelden minimumafstanden voor (voormalige) bedrijfswoningen behorend tot veehouderijen.

Voor dieren waarvoor geen geuremissiefactor is opgenomen in de Rgv dient tenminste een bepaalde afstand tussen veehouderij en 'geurgevoelig object' te worden aangehouden. Het gaat hier om de kortste afstand tussen een emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van het geurgevoelig object.

2.3. Af te wegen normstellingen

Volgens de Wgv mogen de vaste afstanden binnen een bepaalde bandbreedte worden aangepast. Deze bandbreedten zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	minimale afstand	Wettelijke afstand	Maximale afstand
Bebouwde kom	50 meter	100 meter	100 meter
Buitengebied	25 meter	50 meter	50 meter

2.4. Geurgevoelig object

Over het begrip 'geurgevoelig object' in de Wgv is nog geen jurisprudentie beschikbaar, zodat niet bekend is welke ruimte hierbij is voor interpretatie (binnen de definitie). Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: "gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt". Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen.

Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

1. *Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.*

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een positieve planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

2. *Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.*

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

3. *Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.*

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal in de toekomst uit jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie gaan wij er vooralsnog voorzichtigheidshalve van uit dat bedrijfsgebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (in dit geval werken) aangemerkt kunnen worden als geurgevoelig object.

2.5. Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur.' Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan. Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Om bij de toepassing van deze verordening zo min mogelijk discussie te krijgen is er voor gekozen dat ten aanzien van de begrenzing van de bebouwde kom in beginsel aangesloten wordt bij de rode contouren in het streekplan 2005-2015 van de provincie Utrecht. Op de kaarten (bijlagen 1 en 2), behorend bij deze analyse, is de begrenzing van de bebouwde kom aangegeven. In het kader van de verordening geldt dan ook dat woningen gelegen binnen deze begrenzing behoren tot de bebouwde kom.

3. KNELPUNTENANALYSE VASTE AFSTANDEN

3.1. Quickscan

Het analyseren van de vaste afstanden begint met een quickscan. In de quickscan zijn alle veehouderijen in de gemeente Abcoude op een kaart geprojecteerd. Op deze kaart zijn eveneens de afstanden van 50 en 100 meter rondom de bouwblokken van deze veehouderijen ingetekend. Deze kaart is te zien op de kaart in bijlage 1.

Met behulp van deze kaart is bekeken welke veehouderijen zeker niet overbelast zijn. Dit is het geval als er geen geurgevoelig object (gelegen in het buitengebied) binnen de afstand van 50 meter van het bouwblok van een veehouderij ligt, én als er geen geurgevoelig object (gelegen in een bebouwde kom) binnen de afstand van 100 meter van het bouwblok van een veehouderij ligt.

Het totaal aantal veehouderijen in de gemeente Abcoude bedraagt 72. Uit de quickscan blijkt dat 38 veehouderijen zeker niet overbelast zijn. De overige 34 veehouderijen zouden eventueel overbelast kunnen zijn. Deze veehouderijen moeten nader worden bekeken in een dossieronderzoek.

3.2. Detailonderzoek

Van de 34 eventueel overbelaste veehouderijen zijn de dossiers bekeken en de werkelijke vaste afstanden achterhaald. Dit zijn de afstanden rondom de stallen met dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. De afstanden van deze 34 veehouderijen zijn ingetekend op de kaart in bijlage 2. Van de 38 veehouderijen die zeker niet overbelast zijn zijn de afstanden rondom het bouwblok (uit de quickscan) blijven staan.

Met behulp van de kaart in bijlage 2 is bekeken welke veehouderijen werkelijk overbelast zijn. Van de 34 eventueel overbelaste veehouderijen zijn 26 veehouderijen werkelijk overbelast. De overige 8 bedrijven bleken niet overbelast te zijn.

3.3. Aanpassen wettelijk aan te houden afstanden

In totaal blijken 26 van de 72 veehouderijen in de gemeente Abcoude overbelast te zijn. Om deze veehouderijen meer groeimogelijkheden te bieden zouden de wettelijk aan te houden vaste afstanden in de gemeente Abcoude middels een gemeentelijke verordening kunnen worden aangepast. De minimaal aan te houden afstand tot een geurgevoelig object in het buitengebied moet 25 meter bedragen. Voor de bebouwde kom bedraagt deze afstand 50 meter.

De afstanden van 25 en 50 meter rondom de stallen met dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld zijn ook ingetekend op de kaart in bijlage 2. Van de 26 overbelaste veehouderijen blijken 19 veehouderijen na halvering van de afstanden niet meer overbelast te zijn. De overige 7 veehouderijen blijven na halvering van de afstanden nog steeds overbelast te zijn.

3.4. Monumenten en karakteristieke gebouwen

Vanuit cultuurhistorisch en landschappelijk oogpunt is het gewenst om de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing te behouden en waar mogelijk een duurzame functie te geven. Bij de analyse is dan ook rekening gehouden met de monumenten en karakteristieke gebouwen in de gemeente Abcoude. Deze objecten zijn ook weergegeven op de kaarten in bijlagen 1 en 2. In de huidige situatie bevinden zich 9 objecten

binnen de wettelijk aan te houden afstanden van veehouderijen. Van deze 9 objecten behoren 2 objecten tot een andere veehouderij.

Na halvering van de vaste afstanden liggen nog 4 objecten binnen de wettelijk aan te houden afstanden (waaronder 1 object dat behoort tot een veehouderij). De overige 5 objecten liggen nu buiten de wettelijk aan te houden afstanden (waaronder 1 object dat behoort tot een veehouderij).

4. CONCLUSIE

In onderstaande tabel zijn de aantallen overbelaste veehouderijen uit hoofdstuk 3 opgesomd:

criterium	Aantal	Opmerkingen
<i>Totalen</i>		<i>Alle meegenomen veehouderijen</i>
Totaal aantal veehouderijen	72	Op basis van de bestemmingsplankaart
<i>Quickscan</i>		<i>Afstanden rondom de bouwblokken</i>
Aantal veehouderijen eventueel overbelast	34	Op basis van een eerste screening
Aantal veehouderijen zeker niet overbelast	38	Op basis van een eerste screening
Totaal behandelde veehouderijen	72	
<i>Detailonderzoek huidige afstanden</i>		<i>Afstanden rondom de relevante stallen</i>
Aantal veehouderijen overbelast	26	Op basis van het dossieronderzoek/luchtfoto's
Aantal veehouderijen niet overbelast	8	Op basis van het dossieronderzoek/luchtfoto's
Totaal onderzochte veehouderijen	34	
<i>Detailonderzoek halvering afstanden</i>		<i>Afstanden rondom de relevante stallen</i>
Aantal veehouderijen overbelast	7	Op basis van het dossieronderzoek/luchtfoto's
Aantal veehouderijen niet overbelast	19	Op basis van het dossieronderzoek/luchtfoto's
Totaal onderzochte veehouderijen	26	
<i>Monumenten en karakteristieken</i>		<i>Aangeduid met Cw en/of Ak op de kaarten</i>
Aantal objecten binnen wettelijke afstanden	9	Deze bevinden zich buiten een bebouwde kom
Aantal objecten behorend tot een veehouderij	2	Gein-Zuid 10 en Voetangelsweg 9
Aantal objecten binnen gehalveerde afstanden	4	Eén hiervan is Voetangelsweg 9
Aantal objecten buiten gehalveerde afstanden	5	Eén hiervan is Gein-Zuid 10

Halvering van de afstanden voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom (van 50 naar 25 meter) biedt een oplossing voor 19 van de 26 overbelaste veehouderijen. De overige 7 overbelaste veehouderijen blijven 'op slot'.

Halvering van de afstanden voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (van 100 naar 50 meter) biedt geen oplossing. Alleen de veehouderij aan de Rijkstraatweg 85 is op dit moment overbelast op geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom. Maar dit bedrijf is ook overbelast op geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom, ook na halvering van de afstanden.

Halvering van de afstanden voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (van 100 naar 50 meter) kan toch nuttig zijn. De afstanden van de veehouderij aan de Winkeldijk 5 lopen over de getekende bebouwde kom grens van Abcoude. Binnen de afstand van 100 meter van de (relevante) stallen van deze veehouderij mogen geen geurgevoelige objecten worden gebouwd die behoren tot een bebouwde kom. Door de wettelijke afstand voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom te halveren wordt meer ruimte gereserveerd voor eventuele nieuwbouwplannen (plan Winkelbuurt).

Er bevinden zich 9 monumenten/karakteristieke gebouwen binnen de wettelijke afstanden van veehouderijen. Van deze objecten zijn 2 objecten die behoren tot een veehouderij. Als de afstanden worden gehalveerd komen 5 van de 9 objecten buiten deze afstanden te liggen. De overige 4 blijven erbinnen.